

Smidlertid er det mig ikke klart, at det skulde være saa særdeles heldigt for denne Sags Ordning, at det skete paa en Tid, da der var en Bræst i Embedet. Men jeg skal ikke hertil gaae ind paa disse Detailspørgsmaal. Jeg skal for Dieblisset indskrænke mig til disse saa Bemærkninger og det er mit Ønske, at Sagen maa blive fremmet, og det paa en saadan Maade, at den endnu i nærværende Session kan udgaae fra Rigsdagen som en fuldfærdig Lov med den Modification, som indeholdes i § 10.

Strøm: Den høitærede Minister, som har forelagt dette Lovforslag, htrede ved Forelæggelsen, at det var hans Overbeviisning, at dersom dette Udkast blev ophøjet til Lov, vilde der derved opnaaes ikke ubetydelige eller uvæsentlige Goder for Folketirten. Jeg er ikke uenig med ham deri. Da der iffor af den samme Minister blev forelagt os et Lovudkast om nogle Forandringer med Hensyn til Præsternes Lønning, udtalte jeg mig imod de væsentligste Bestemmelser i dette Lovforslag af den Grund, at vi ikke kunde see, hvad Enden vilde blive, vi bleve førte ind paa en Vej, uden at kunne see, hvorhen den førte. Dette forholder sig her anderledes, idet vi nu nogenlunde kunne oversee det Hele. Jeg veed det vel og jeg har ogsaa hørt det udtalt idag af ærede Medlemmer, at det er netop Mangelen, at Lovudkastet har givet for Lidet, at Offer, Accidenser og Præstegaardsavling ogsaa burde være tagne med. Det kan gjerne være, at Udkastet kunde indeholde Noget derom; men jeg maa med den ærede Minister være enig i, at det er noget for tidlig ved første Behandling at erklære sig ubetinget imod Loven og at ville stemme for dens Forfastelse; jeg troer i det Hele, at der ikke er større Modsetning imellem ham og den ærede 5te Landsstingsmand for 7de Valgkreds (Skeel), end at den nok kunde sørges. Det kan naturligvis ikke have været Ministerens Mening, at Præstegaardene ikke maatte bortsalges eller bortarbejstes, hverken naar der var en Præst i Kaldet eller ved Vacance; thi saa skete det jo aldrig; som jeg har opfattet Ministeren, troer jeg ikke, at der vilde være nogen Vanskelighed ved at faae optaget en Bestemmelse i Loven, hvorefter alle de, der bleve ansatte i Embeder, efterat

Loven var traadt i Kraft, maatte finde sig i, at noget af Avlingen blev bortfolgt; derimod troer jeg ikke, at det paa nogen Maade kunde gaae an, at ville indføre en almindelig Bestemmelse i Loven, der skulde omfatte alle Kald, da der vil være saa mange specielle Hensyn at tage, at der maa træffes en Bestemmelse for hvert enkelt Kalds Beskommende. — Naar jeg nu i Korthed skal nævne de Fortrin, Loven forekommer mig at have, de Goder, den vil bringe, er det første naturligvis det, som er udhøvet saavel af Ministeren som af flere Medlemmer, at den udjævner de overmaade store og de overmaade smaa Kald til Middelsørrelser, hvorved de hyppige Slutninger blive gjorte unødvendige. Jeg maa herved dog tillade mig den Bemærkning, at Ministerens oprindelige Tanke, nemlig at lade alle Kald være lige store og kun at gjøre Forskjel mellem dem ved Alderstillelæ, tiltalte mig særdeles; men jeg har dog overbeviist mig om, at paa den Maade kunde det ikke gaae; hvorvidt man kunde have nærmet sig dette mere, end man har gjort ved Udkastet, skal jeg ikke her indlade mig paa at bedømme. Det vil imidlertid ogsaa ved Udkastet gjøres muligt for mange Præster, naar de forøvrigt med stærke Baand ere knyttede til deres Menighed, at blive i deres Kald ved Hjælp af de foreslaaede Alderstillelæ, hvilket ingenlunde er Tilfældet under den nuværende Ordning. Som et andet Gode vil jeg nævne Afsløsningen af Naadesaaret og af Indløsningssummen, navnlig af Naadesaaret. Der var en Tid, da Naadesaaret maastee var en god Indretning, især for Enterne, medens det nu er en forældet og skadelig Indretning; jeg troer ikke, at det skal kunne modsiges, at naar en Præst ved sin Embedstiltræbelse har betalt 800 Rd. i Naadesaar og Indløsningssum tilsammen — hvilket ikke er nogen høj Beregning — vil denne Sum, naar han vedbliver at være Præst i 36 Aar, med Renter og Rentesrenter være løben op til 3,200 Rd., medens han ved sin Afgang eller hans Enke eller Voet kun erholder de 800 Rd. tilbage, hvorved der altsaa opstaar et Tab af 2,400 Rd. Endelig er Pensionsvæsenet, haade hvad Pensioner til Enten og til den entledigede Præst angaaer, foreslaaet ordnet paa en saadan Maade, at jeg ikke behøver videre at opholde